

Mu?zikal ?lgi O?lc?e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Mu?zikal ?lgi O?lc?e?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26411>

Özet

Müzikal İlgililik Ölçeği, müzik öğretmeni adaylarının müziğe yönelik ilgi düzeylerini geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmek amacıyla Sermin Bilen tarafından 2020 yılında geliştirilmiş, öz bildirim temelli bir psikometrik araçtır. Ölçek, toplam 11 maddeden oluşmakta ve katılımcı tepkilerini 5'li Likert ölçeği formatında derecelendirmektedir. Geliştirme çalışması, ölçeğin üç faktörlü yapısının destekleyen güçlü geçerlik ve güvenilirlik kanıtları sunmuştur.

Bu ölçek, müzik eğitimi alanında çalışan akademisyenler ve uygulayıcılar için, öğrencilerin müzikal motivasyonları, katılımları ve mesleki eğilimlerini değerlendirmede standartlaştırılmış bir ölçüm aracı sağlamaktadır. Ölçeğin yapısal geçerliliği, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile doğrulanmış olup, iç tutarlılık katsayıları da yüksek güvenilirlik düzeyini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Müzikal ilgi, müzik öğretmeni adayları, psikometrik geliştirme, doğrulayıcı faktör analizi, güvenilirlik, geçerlik.

Yazarlar

Sermin Bilen

Amaç

Müzikal İlgililik Ölçeği'nin temel amacı, üniversitelerin müzik eğitimi anabilim dallarında öğrenim gören öğretmen adaylarının müziğe olan ilgi düzeylerini bilimsel yöntemlerle ölçmek ve bu ilginin alt boyutlarını belirlemektir. Ölçek, müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları ve müzikle ilgili aktivitelere katılım isteğini yansıtan psikolojik yapıyı hedeflemektedir.

Ölçek, aynı zamanda müzik eğitimi programlarının başarısını ve öğrencilerin mesleki yeterliliklerini destekleyen duygusal ve motivasyonel faktörleri anlamak için bir araç olarak da kullanılabilir. Bu sayede eğitimciler, öğrencilerin müzikal ilgi eksikliklerini veya güçlü yönlerini tespit ederek uygun pedagojik müdahaleleri planlayabilirler.

Yapı

Ölçek, bireyin müzikle ilgili öğrenme, uygulama ve deneyimleme arzusunu kapsayan **Müzikal İlgililik** yapısının ölçümünü sağlar. Bu yapı, genellikle bilişsel, duyuşsal ve davranışsal bileşenleri içerir. Ölçek, 11 madde ve üç faktörlü bir yapı ile bu karmaşık yapıyı temsil etmektedir.

Müzikal İlgililik Ölçeği'nin çok boyutlu yapısı, müzik öğretmeni adaylarının farklı bağlamlardaki (örneğin, ders dışı etkinlikler, kişisel gelişim, mesleki uygulama) ilgi düzeylerini aydınlatmaya olanak tanır. Ölçek maddeleri, bu üç faktörü destekleyecek şekilde dikkatlice seçilmiş ve yapılandırılmıştır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliği, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak kanıtlanmıştır. DFA sonuçları, ölçeğin üç faktörlü yapısının teorik modelle uyumlu olduğunu göstermektedir. Uyum iyiliği indeksleri, modelin kabul edilebilir düzeyde iyi bir uyum sergilediğini doğrulamaktadır.

Elde edilen önemli uyum indeksleri şunlardır: Ki kare değeri (χ^2) 85.85, serbestlik derecesi (df) 40 olarak bulunmuştur. Diğer kritik indeksler ise: **RMSEA** (Yaklaşık Hatanın Kök Ortalama Karesi) değeri **.070**, **CFI** (Karşılaştırmalı Uyum İndeksi) değeri **.92** ve **GFI** (Yüksek Uyum İndeksi) değeri **.94** olarak belirlenmiştir. Bu değerler, ölçeğin yapısal geçerliliğinin güçlü olduğunu ve ölçülen yapının kuramsal beklentilere uygun olduğunu göstermektedir.

Güvenirlilik

Müzikal İlgililik Ölçeği'nin iç tutarlılık güvenirlilik analizleri, **Cronbach's Alpha** katsayısı kullanılarak raporlanmıştır. Ölçeğin tamamına ilişkin hesaplanan Cronbach's Alpha iç tutarlılık katsayısı **.78**'dir. Bu katsayı, sosyal bilimler araştırmaları için genel kabul görmüş standartların üzerinde olup, ölçeğin tutarlı ölçümler sağladığını göstermektedir.

Ölçeğin üç faktörünün ayrı ayrı güvenirlilik katsayıları da incelenmiştir. Birinci faktör için Cronbach's Alpha katsayısı **.76**, ikinci faktör için **.77** ve üçüncü faktör için **.73** olarak hesaplanmıştır. Tüm faktörlerin güvenirlilik değerlerinin .70 eğerinin üzerinde olması, ölçeğin hem bütün olarak hem de alt boyutlar bazında yeterli düzeyde güvenilir olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin geçerlik çalışması kapsamında, **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** metodu kullanılmıştır. DFA, ölçeğin 11 maddesinin, yazar tarafından öngörülen üç faktörlü yapıya ne kadar iyi uyum sağladığını test etmek amacıyla uygulanmıştır.

Analiz sonuçları, $\chi^2(40) = 85.85$ ile modelin kabul edilebilir düzeyde uyum gösterdiğini belirtmektedir. Özellikle CFI ve GFI gibi karşılaştırmalı ve mutlak uyum indekslerinin yüksek değerleri (.92 ve .94), ölçeğin müzikal ilgi yapısının bağarlı bir şekilde ayrıtılan ve ölçen üç temel bileşene sahip olduğunu güçlü bir şekilde desteklemektedir.

Araç

Test Type: Geli?tirme Ölçe?i

Format: 11 maddeden olu?an, 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i (Örnek: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum).

Language Available: Türkçe

Population Group: Müzik ö?retmeni adaylar?.

Age Group: Genç Yeti?kinler (Üniversite seviyesi).

Population Details: Üniversitelerin Güzel Sanatlar E?itimi Bölümü Müzik E?itimi Anabilim Dallar?nda ö?renim gören ö?renciler.

Test Methodology: Nicel ara?tırma yöntemleri kapsam?nda öz bildirim (self-report) yöntemiyle uygulanır.

Anahtar Kelimeler

Müzik e?itimi, pedagoji, psikometri, ölçek geli?tirme, iç tutarlılık, yap?sal e?itlik modellemesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: sermin.bilen@deu.edu.tr (Sorumlu Yazar: Sermin Bilen)

Correspondence Address: Belirtilmemiştir.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Müzikal ?lgi Ölçe?i, 2020 y?l?nda gerçekte?tirilen bir ara?tırma kapsam?nda geli?tirilmemiştir. Ölçe?in akademik veya ticari amaçlarla kullanılm? için gereken izinler ve olası ücretlendirme ko?ullar? hakkında bilgi almak üzere sorumlu yazar Sermin Bilen ile do?rudan e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?ağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [muzikal-ilgi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Bilen, S. (2020). Mu?zik ö?retmeni adaylar?na yönelik mu?zikal ilgi ölçesi geçerlik ve

güvenirlilik çalışması. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11(2), 460-472.

Müzikal İlgililik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelerin tam listesi ve puanlama yönergeleri için lütfen sorumlu yazarın makalesine (Bilen, 2020) başvurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM